

В ПАМЕТ НА ДОЦ. Д-Р ОЛГА ТОДОРОВА

Доц. Гергана Георгиева

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

На 9 май 2022 г. преждевременно ни напусна доц. д-р Олга Тодорова – забележителен учен историк и прекрасен човек. Тя беше един от водещите изследователи в областта на османистиката в българската историческа колегия. Олга Тодорова е родена на 13 май 1957 г. в София. Възпитаник на Историческия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, който свързва целия си по-нататъшен професионален път с Института за исторически изследвания при БАН. През 1983 г. започва редовната си докторантура в Института, а през 1987 г. завършва дисертационния си труд на тема „Православната църква и българският народ през XIV – третата четвърт на XIX век“, след което е назначена като научен сътрудник. Темата за православната църква и етнорелигиозните отношения на Балканите маркира цялата ѝ научна кариера и я прави разпознаваем специалист. Освен тази обаче още няколко големи теми се открояват в цялостната ѝ научна работа. Изборът им говори за целенасоченост и добро познаване на тенденциите и новите насоки в международната историческа наука. А в български контекст те се отличават с иновативност. Олга Тодорова обръщаше внимание на някои аспекти в историческата наука, които бяха често подминавани или negliжирани: статутът на жените в османското общество; мястото на евреите в Османската империя; детето в света на възрастните през XV – XVIII век; немюсюлманските вакъфи и др. Натрупаните стереотипи както у възрожденското, така и у съвременното българско общество привличаха нейното внимание.

Монографиите ѝ „Жените от Централните Балкани през османската епоха (XV – XVII в.)“ и „Домашното робство и робовладение в османска Румелия“ ще продължават да будят интерес и да бъдат широко цитирани в българската историческа общност. Олга Тодорова успя да разгледа живота на жените – християнки и мюсюлманки, на Балканите в различни аспекти: правния им статут, тяхното ежедневие, позицията им като брачни партньори, непрестижните роли на слугини, робини и проститутки, в които са поставени. Последната ѝ монография за робството на Балканите анализира в детайли проблеми в българската историческа наука и постави нейната ясна позиция по отношение на еднопластовите и подвеждащи трактовки на термина.

Сътрудничеството и съвместната работа с колегите от Института по история ще остане отразено в книгите, на които беше съавтор, съставител и редактор: „300 години Чипровско въстание“, „Изследвания в памет на проф. Зина Маркова“, „Сборник в чест на чл.-кор. Румяна Радкова и по случай 150-годишнината на Болградската гимназия“, „Сборник в чест на доц. д-р Огняна Маждракова“, „Сборник изследвания в памет на проф. д.и.н. Елена Грозданова“, „Кондика на Зографската света обител“. Също така в дейността ѝ като член на редколегията на сп. „История“ и *Bulgarian Historical Review*.

Дълбокото ѝ познание в етнорелигиозните отношения и историята на жените в Османската империя достигна и до студентите благодарение на специализираните ѝ академични курсове в Историческия и Философския факултет, в катедра „Културология“ и в Центъра за източни езици и култури на Софийския университет.

Коректен колега и деликатен човек, беше винаги внимателна и отзивчива към всички. Олга Тодорова не привличаше умишлено вниманието върху себе си, но научните ѝ трудове неизменно привличаха интереса и бяха четени и цитирани. Спокойно и без натрапване изказваше категорична позиция, поставяше високи научни стандарти и ни оставяше примери за висок професионализъм и прецизност в работата. Затова всички ние сме покрусени, че ни напусна толкова неочаквано и преждевременно.

Поклон пред паметта ѝ!

IN MEMORY OF ASSOC. PROF. OLGA TODOROVA

✉ **Dr. Gergana Georgieva, Assoc. Prof.**
University of Veliko Tarnovo “St. St. Cyril and Methodius”
Veliko Tarnovo, Bulgaria
E-mail: g.georgieva@ts.uni-vt.bg